

سرمقاله

حمایت های دوامدار آمریکا از افغانستان

حفیظ الله زکی

ایالت متحده آمریکا نقش بسیار مهمی در تحولات یک و نیم دهه اخیر افغانستان داشته است. آمریکا رهبری ائتلاف مبارزه با تروریسم را در افغانستان به عهده داشت و در تأسیس نهادهای قانونی و بازسازی این کشور رول مهم و اساسی را بازی کرده است. آمریکا در میان اعضای ناتو بیشترین سرباز را به افغانستان اعزام کرده و بیشترین کمک های نقدی را به این کشور اختصاص داده است. آمریکا تا سال ۲۰۲۰ سالانه مبلغ سه میلیارد دلار را برای کمک به نیروهای امنیتی متعهد شده است و این کمک بر علاوه کمک هایی که در عرصه های حکومتداری و انکشاف اقتصادی صورت می گیرد، حجم قابل توجهی را تشکیل می دهد.

آمریکا در جلب و جذب کمک ها و حمایت های بین المللی برای افغانستان همواره تلاش کرده و در این راستا تمام توان و ظرفیت خود را کار گرفته است. اگرچه برپشش های زیادی در باره سیاست آمریکا به افغانستان وجود دارد؛ اما رویکرد آن کشور در سال جاری نشان می دهد که آن کشور برای آوردن صلح و امنیت در افغانستان از یک طرف بر متحد استراتژیک خود پاکستان فشار می آورد و از جانب دیگر از نقش کشورهای مانند هند و چین در این کشور حمایت می کند. کشته شدن ملا اختر منصور رهبر سابق طالبان توسط هواپیمای بی سرنوشتی آمریکا و تأکید آن کشور بر کشتن رهبران گروه های تروریستی، دادن صلاحیت های بیشتر به نیروهای آمریکایی و ناتو، اعلام تعهد مالی آمریکا از نیروهای امنیتی افغانستان و ادامه حضور نیروهای آن کشور تا سال ۲۰۱۷ میلادی، همه از حاکمیت وضعیت جدید در سیاستگذاری های آمریکا در قبال افغانستان و منطقه حکایت دارد.

نشست وارسا تحت تأثیر همین وضعیت جدید سیاسی و امنیتی در افغانستان و منطقه برگزار گردید و سبب شد اعضای ناتو کمک ها و حمایت های دراز مدت مالی و نظامی را به افغانستان متعهد شوند. در تحلیل و تبیین وضعیت جدید و جلب موافقت سایر اعضای ناتو به دوام کمک ها، مقامات آمریکا نقش ارزشمندی به عهده داشته است. امید می رود که کنفرانس بروکسل نیز با توجه به فضای جدید سیاسی و امنیتی، از افغانستان تا خود انکاپی اقتصادی و امنیتی اعلام حمایت کند.

سفر وزیر دفاع آمریکا به افغانستان در سایه رویکردهای فوق تحلیل و بررسی می باشد. نکته مهم در مسأله امنیت افغانستان، علاوه بر مسائل داخلی، سیاست های کشورهای همسایه و از جمله پاکستان در قبال افغانستان است. با این که مقامات کشور معتقداند که کلید حل مسأله افغانستان به دست پاکستان است، اما مقامات دو کشور در ایجاد همکاری سیاسی و امنیتی دوامدار بر مبنای راهبردهای مشترک میان دو کشور، موفق نبوده اند.

اجلاس چهار جانبه صلح، نقطه امید بود برای ایجاد یک حس مشترک و خلق منافع مشترک میان دو کشور که متأسفانه در کمتر از یکسال به بن بست انجامید. آغاز و انجام تلاش های همگرایانه میان افغانستان و پاکستان این مسأله را به اثبات رسانیده که مشکل این دو کشور تنها به امنیت و حضور گروه های تروریستی محدود نمی شود. بلکه این اختلاف طیف وسیعی از مسائل جغرافیایی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی را دربر می گیرد که امروزه در افغانستان از آن به جنگ اعلام نشده یاد می شود. برداشت اغلب مردم این است، تا زمانی که این اختلافات حل نشود، توقع حمایت صادقانه پاکستان از روند صلح و تأمین امنیت در کشور خوش خیالی بیش نخواهد بود. اما حل اختلافات دیرینه افغانستان و پاکستان در کوتاه مدت ممکن نیست و حل قطعی آنها نیاز به گذشت زمان طولانی دارد، در حالی که امنیت و ریشه کنی تروریسم و افراط گرایی از منطقه یک پدیده ضروری و آنی است که باید راه حل های فوری برای آن پیشنهاد شود. آمریکا تنها کشوری است که می تواند در این زمینه نقش تأثیرگذار داشته باشد. اظهارات وزیر دفاع آمریکا در مورد پاکستان نیز نشان می دهد که این کشور به نقش پاکستان در تأمین امنیت و ثبات در افغانستان آگاهی دارد و می خواهد پاکستان را نیز به اهمیت افغانستان برای ثبات منطقه و از جمله امنیت پاکستان آگاه سازد.

در روزهای عید، یک زن و دو دختر هدف تیزاب پاشی توسط یک فرد ناشناس قرار گرفتند. آنها از یک دیدار عیدی بر می گشتند که در شهرک آریا فردی ناشناس به صورت آنها تیزاب پاشید. یکی از این زنان گفته است که بخاطر زن بودن مورد این گونه حمله قرار گرفته است. هنوز انگیزه ی اصلی این کار مشخص نیست و فرد مجرم نیز شناسایی و بازداشت نگردیده است. کمیسون حقوق بشر افغانستان در واکنش به این رویداد آن را « غیر انسانی » و « غیر قانونی » توصیف کرده است و گفته است که فرد مهاجم باید شناسایی شده و مورد پیگرد قانونی قرار گیرد. همچنان عده ی از فعالان مدنی ضمن عیادت از قربانیان این رویداد، این گونه رویدادها را محکوم کردند و خواستار شناسایی عاملین آن از سوی نهادهای امنیتی کشور شدند.

این اولین بار نیست که زنان افغانستان هدف حمله تیزاب پاشی قرار می گیرند. چند سال پیش یک مرد ناشناس حدود پانزده دانش آموز برقع پوش را در ولایت جنوبی قندهار هدف قرار داد و به صورت آنها تیزاب پاشید. در سال ۱۳۹۰ نیز اعضای یک خانسواده در ولایت کندوز، از سسوی خواستگار دخترشان، پس از رد تقاضای او، هدف تیزاب پاشی قرار گرفتند. مرد خواستگار همراه چند تن دیگر، وارد خانه این خانواده شدند و سپس از لت و کوب پدر به صورت او، همسرش و سه دخترش تیزاب پاشیدند. همچنان در سالهای پیش به صورت رزاق مامون؛ خبرنگار شناخته شده ی کشور پس از نشر یکی از کتابهایش در نزدیکی منزلش، توسط یک فرد ناشناس تیزاب پاشیده شد.

هنوز روشن نیست که تیزاب پاشی با چه انگیزه های در افغانستان انجام می شود، اما طبق تجربه های دیگر کشورها، این عمل ریشه در، افراطیت مذهبی، انتقامجویی، شکست های عاطفی و امراض روانی دارد.

تیزاب ها مواد کیمیای بسیار خطرناک هستند که در اثر تماس با پوست بدن و چشم ها، آسیب های بسیار شدیدی در مواردی جبران ناپذیر از خود بر جای می

رسانی تیزاب پاشی زیاد باشد و عوارض آن در بدن قربانی باقی بماند، فرد پس از حادثه نیز دچار اختلال روانی می شود و این اختلال ممکن است به گونه های مختلف بروز نماید. به طور نمونه فرد در خواب خود کابوس می بیند و یا در حالت بیداری صحنه وقوع حادثه در پیش چشمش مجسم می شود.

تیزاب پاشی یکی از جرایم اجتماعی است که با انگیزه های مختلف صورت می گیرد. ایران، هند، پاکستان، بنگلادیش، کامبوج، ویتنام، لاوس، هنگ کنگ، چین، بریتانیا، آفریقای جنوبی، اوگاندا، جامائیکا و اتیوپی، کشورهای هستند که بیشترین آمار تیزاب پاشی را دارند. بیش از هشتاد فیصد قربانیان تیزاب پاشی در سراسر جهان زنان هستند. هرچند در افغانستان هنوز انگیزه های اصلی تیزاب پاشی به عوارض جسمی ایش است و بیشتر قربانی را از آزار می دهد. قربانیان تیزاب پاشی معمولاً دچار تروما یا آسیب شدید روانی می شوند. این افراد در موقعیتی قرار می گیرند که هنگام اتفاق افتادن حادثه، نمی توانند واکنش مناسبی نسبت به آن داشته باشند. به همین دلیل دچار اختلال روانی می شوند. در صورتیکه شدت آسیب

بسیار زیاد می باشد و عوارض آن در بدن قربانی باقی بماند، فرد پس از حادثه نیز دچار اختلال روانی می شود و این اختلال ممکن است به گونه های مختلف بروز نماید. به طور نمونه فرد در خواب خود کابوس می بیند و یا در حالت بیداری صحنه وقوع حادثه در پیش چشمش مجسم می شود.

تیزاب پاشی یکی از جرایم اجتماعی است که با انگیزه های مختلف صورت می گیرد. ایران، هند، پاکستان، بنگلادیش، کامبوج، ویتنام، لاوس، هنگ کنگ، چین، بریتانیا، آفریقای جنوبی، اوگاندا، جامائیکا و اتیوپی، کشورهای هستند که بیشترین آمار تیزاب پاشی را دارند. بیش از هشتاد فیصد قربانیان تیزاب پاشی در سراسر جهان زنان هستند. هرچند در افغانستان هنوز انگیزه های اصلی تیزاب پاشی به عوارض جسمی ایش است و بیشتر قربانی را از آزار می دهد. قربانیان تیزاب پاشی معمولاً دچار تروما یا آسیب شدید روانی می شوند. این افراد در موقعیتی قرار می گیرند که هنگام اتفاق افتادن حادثه، نمی توانند واکنش مناسبی نسبت به آن داشته باشند. به همین دلیل دچار اختلال روانی می شوند. در صورتیکه شدت آسیب

بسیار زیاد می باشد و عوارض آن در بدن قربانی باقی بماند، فرد پس از حادثه نیز دچار اختلال روانی می شود و این اختلال ممکن است به گونه های مختلف بروز نماید. به طور نمونه فرد در خواب خود کابوس می بیند و یا در حالت بیداری صحنه وقوع حادثه در پیش چشمش مجسم می شود.

مهدی مدیر

بیشترین هراس و ترس را از حضور در خیابان خواهند داشت و آرامش آنها هنگام حضور در اجتماع بیشتر سلب می شود. احتمال دارد گروه های افراطی با انجام این گونه اعمال و بسا ایجاد ترس و هراس بخواهند که آنها را بصورت خودخواسته به انزوا بکشاند و فعالیت حکومت افغانستان و نهادهای حقوق زنان را زیر سؤال ببرند. محرومیت اجتماعی قربانیان بیشتر قربانیان تیزاب پاشی از محرومیت اجتماعی رنج می برند؛ آنها بعد از این حادثه از بسیاری از مزیت ها و امکانات اجتماعی محروم هستند. بخشی از محرومیت بر می گردد به بافت و ساختار فرهنگی جامعه. اعضای جامعه بجای اینکه از قربانیان اینگونه رویدادها حمایت کنند و با آنها همکاری نمایند، به آنها زخم زبان و برچسب می زنند.

بیشتر مردم هنگام برخورد با قربانیان تیزاب پاشی به آنها به دیده ی یک گناهکار می نگرند و با پیش فرض و پیش داوری های ناروا و بی جا در مورد آنها قضاوت می کنند. این گونه برخورد با قربانیان تیزاب پاشی باعث می شود که آنها از حضور در اجتماع بپرهیز کنند و انزوا اختیار کنند و از امکانات حضور در اجتماع محروم گردند.

فرهنگ حمایت از قربانیان این گونه رویدادها متأسفانه در جامعه ی ما وجود ندارد. قضاوت های بی جا و نادرست باعث می شود که انگیزه ها و اهداف اصلی قضیه در حاشیه قرار گیرد و کسی به آنها توجه نکند. تا زمانیکه انگیزه های اصلی این گونه رویدادها مشخص نشود و عوامل آنها مشخص نشوند، امکان دارد هر روز امنیت و آرامش روانی جامعه و خانواده ها برهم زده شود و از ما قربانی بگیرد.

همچنان مسئولین امنیتی کشور همانطور که مسئول امنیت جانی شهروندان کشور هستند، مسئول هستند که امنیت و آرامش روانی جامعه را نیز حفظ کنند. آنها باید بصورت جدی تلاش نمایند تا عوامل رویدادهای تیزاب پاشی را شناسایی کرده و با توجه ی قانون بسپارند؛ تا بیشتر از این امنیت و آرامش روانی شهروندان و جامعه ی ما برهم نخورد.

روندها و ساختارها در وضعیت جدید جهانی

محمود واعظی/قسمت دوم

سیاسی کم نقص که بتوانند بر تمامی وجوه ماهیت و آثار این پدیده چنگ اندازند و افق های روشن تری را ترسیم نمایند ساخته و پرداخته نشده اند. انقلاب دیجیتالی و سرعت، وسعت و وحدت نشأت گرفته از آن بر دشواری بار مدیریت های کلان اقتصادی و سیاسی افزوده است. اینترنت و اقتصاد نوین به طور حتم روند جهانی شدن و در هم تنیدگی اقتصادی جامع را سرعت بخشیده اند. این پدیده الگوهای گذشته مدیریتی را در عمل با مشکل مواجه ساخته است. گرایش غالبی از جهانی شدن اقتصادی در طول سده دهه گذشته در جهت مقررات زدایی و مدل نئولیبرالی وجود داشته است. در هم تنیدگی اقتصادی منافع مشترک را ارتقا می بخشد، اما آسیب پذیری های مشترکی را نیز پدید می آورد: به هنگام تقسیم منافع اغنیا سهم بیشتری خواهند برد و به هنگام تسهیم ضرر ضعفا فشار فزاینده ای را تحمل خواهند کرد. اینکه آیا وابستگی متقابل، دولت ها را به دست به عصا راه رفتن ترغیب خواهد کرد و یا میل به استقلال را در آنها تحریک خواهد کرد، تا حد زیادی به اوضاع و احوال سیاسی و بین المللی بستگی دارد که این گونه در هم تنیدگی ها در آن واقع می گردد.

در حالی که دیوار موجود میان اغنیا و فقرا هر روز در حال بلندتر شدن است، شکاف درآمدی میان یک پنجم ساکنان غنی ترین و فقیرترین کشورهای جهان از نسبت ۳۰ به ۱ در سال ۱۹۶۰ به ۷۵ به ۱ در سال ۲۰۰۰ افزایش یافته است. چهار پنجم جمعیت جهان در کشورهای زندگی می کنند که تنها یک پنجم درآمد جهان را دارا هستند. کشورهای غنی در عصر ارتباطات با خیال آسوده تری در میان این نابرابری رو به تزاید به زندگی آرام خود ادامه می دهند. برای اروپا، آمریکا و ژاپن مهم نیست که بقیه مردم جهان از فن آوری های دیجیتالی محروم باشند، شکاف دیجیتالی پیامدهای ناخوشایندی برای کشورهای در حال توسعه دارد که خبر از نابرابری های فزاینده می دهد. گسترش بی سابقه شبکه ارتباطات و گردش حجم عظیم کالا و سرمایه در دو سوی اقیانوس اطلس به هیچ وجه ضامن عدم رقابت ژئوپلیتیک میان اروپا و آمریکا نمی باشد. تنها نیم نگاهی به رویکردهای دو سوی آتلانتیک پس از واقعه ۱۱ سپتامبر، موجی عظیم از رقابت های راهبردی آشکار و پنهان میان اروپا و آمریکا را نشان می دهد.

بر جهان سیطره می یابند. اما حمله علیه نماد تمدنی لیبرال دموکراسی در آمریکا و بیابانها و تحولات پس از آن به ویژه در خاورمیانه دیدگاه و نظم نوین جهانی مورد نظر فوکویاما را کاملاً بی اعتبار ساخت. کارل پوپر در کتاب "جامعه باز و دشمنان آن" بر این باور است که جوامع مبتنی بر لیبرال دموکراسی که از بقایای قبیله گرایی ناشی از گذار به جامعه مدرن حاصل شده اند، خود می توانند به پدید آوردن جنبش های مرتجعی کمک برسانند که خواستار بازگشت به مبدأ خود هستند. در این وضعیت، مدرنیته و قبیله گرایی با ششویه خاص خود وارد منازعه با یکدیگر می شوند. از نظر پوپر، تعصب گرایی که محرک اعمال تروریستی است می تواند به واسطه تنش های مزبور تبیین شود.

پارادایم جهانی شدن در تحولات نظام بین الملل زمانی که مفهوم جهانی شدن و یا جهانی سازی وارد گفتمان سیاسی بین المللی عصر ما شد، همواره در زاویه دید کلی در این خصوص به چشم می خورد است: "جهانی شدن" به عنوان یک فرآیند (Process) که وجه توصیفی تحولات معاصر را شامل می شود و "جهانی سازی" به عنوان یک طرح (Project) که متضمن وجه تجویزی تحولات اخیر می باشد. این دو زاویه دید گرچه با یکدیگر مرتبط هستند، اما در تبیین صورت مسئله و نحوه برخورد با آثار، تبعات و مدیریت راهبردی آنها، در دو مسیر کاملاً متفاوت

کارتون روز

بدون شرح

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر و ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگتر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد. روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است. www.dailyafghanistan.com Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا | مدیر مسوول: محمد رضا هویدا | سردبیر: حفیظ الله زکی | کاریکاتورست: خالق علی زاده | دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری | مسوول وب سایت: غلام عباس اصلان | آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷

